
Fordelingsutvalget

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
11/52343

Dato
-. - 2011

Årsmelding og regnskap fra Fordelingsutvalget

Vedlagt finnes årsmelding og regnskap fra Fordelingsutvalget for 2010, i samsvar med kravene i instruks for Fordelingsutvalget, punkt 2.7.

Med hilsen

Carl F. Gjerdrum
e.f. fra Fordelingsutvalget

Kopi:

- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)

Fordelingsutvalgets årsmelding for 2010

1. Innledning

Fordelingsutvalget har gjennomført 10 ordinære møter, det samme antallet som i 2009. Dermed har utvalget landet på et gjennomsnitt på 10 møter de siste tre-fire årene, ned fra 12 – 13 møter i årene før. Dette på tross av at utvalget har behandlet mange enkeltsaker med høy sakskompleksitet.

I og med at det har vært en forskriftsendring ville utvalget vurdere om denne medførte mye ekstra arbeid for utvalgets sekretariat. Utvalget tror det er for tidlig å konkludere ennå, bl.a. fordi arbeidsmengden har gått opp på grunn av mange nye søkere til ordningen de siste årene. Imidlertid ser utvalget at det er en økt mengde informasjon som skal registreres, og at utvalgets sekretariat ofte purrer på dokumentasjon og informasjon knyttet til endringene. Også i 2010 er manglende innsending av vedlegg og informasjon til søknadene et problem. Dette skjer på tross av at Fordelingsutvalget har lagt stor vekt på informasjon rundt hva som skal vedlegges søknaden. Beklageligvis fører dette til en mer omstendelig saksbehandling i utvalgets sekretariat. Det tar forholdsvis lang tid å purre opplysninger fra søkerne. Fordelingsutvalget ser et klart behov for å utvikle en elektronisk løsning for innsending av søknader, med innebygget begrensning av mulighet for innsendelse av ufullstendige søknader. Dette vil friggi ressurser som sekretariatet kan bruke på for eksempel tettere oppfølging og veiledning, informasjon, nettarbeid og kontroll. Det er også klart at kontrollarbeidet tar noe lengre tid.

Utvalget har fordelt tilskudd i tre omganger ettersom departementet ga en ekstratildeling i november og at det var midler igjen fra saker som ikke ville bli avsluttet før i 2011. 1. fordeling ble sendt organisasjonene i midten av februar, og ble forsinket bl.a. av at utvalget ventet på disponeringsbrev fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Brevet fra Bufdir kom ikke før i juni. 2. fordeling ble sendt til organisasjonene i midten av juni og 3. fordeling i slutten av november måned. På grunn av forsinket saksbehandling av én organisasjon, ble 2. fordeling av internasjonal grunnstøtte først foretatt i slutten av juni.

Fordelingsutvalget vil igjen kommentere at vi ser en økning i antall organisasjoner som søker om støtte gjennom denne ordningen. Spesielt skjer dette etter at LNU har økt sitt arbeid med å hjelpe nye organisasjoner til å finne finansiering av sitt arbeid. Disse organisasjonene tar en stor del av potten til fordeling og av den grunn vil det være nødvendig med økt bevilgning til den nasjonale grunnstøtten i årene som kommer dersom en ønsker å unngå at organisasjonene som allerede har vært i ordningen over lang tid skal gå mye ned i tilskudd.

Utvalget har fortsatt gjennomgangen av organisasjonenes vedtekter med fokus på om disse tilfredsstillende kravene i forskriftens § 2 første ledd bokstavene c) og d), men regner med at dette arbeidet nå er ferdigstilt, og at disse paragrafene først og fremst blir gjenstand for fokus hos nye organisasjoner.

Kontrollen av organisasjonen SOS Rasisme har fortsatt og eskalert i 2010. Utvalget fant store avvik i organisasjonens beregningsgrunnlag i forhold til tolkning av familiemedlemskapsbegrepet, og har også forsøkt å få en oversikt over organisasjonens regnskapsførsel og årsregnskap. Dette har ført til et betydelig merarbeid i forhold til andre søknader. I en vanlig søknad sendes vanligvis 4 til 6 brev mellom utvalget og søkeren. I SOS Rasisme-saken er det gått over 50 brev og e-poster mellom utvalget, SOS Rasisme og departementet. SOS Rasisme har også klaget på samtlige av utvalgets avgjørelser, men BLD har så langt gitt utvalget medhold i disse. Utvalget vedtok i desember 2010 å

avslå søknaden om tilskudd for tilskuddsåret 2010, trekke tilbake deler av tilskuddet for tilskuddsåret 2007 og hele tilskuddet for tilskuddsåret 2008. Organisasjonen har klaget på vedtakene, og klagen er oversendt departementet.

Utvalget har fortsatt samarbeidet med Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI), Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), Oslo Kommune, Akershus barne- og ungdomsråd (ABUR) og Østfold barne- og ungdomsråd (ØBUR) i forbindelse med kontrollen av SOS Rasisme. Utvalget har også hatt løpende kontakt med Riksrevisjonen.

Fordelingsutvalgets sekretariat har også i 2010 gjort et arbeid med å videreutvikle fordelingsdatabasen. Fokuset har vært på å øke funksjonaliteten, med mulighet for å kunne hente ut flere rapporter og grafer.

Utvalget har intensivert arbeidet med å få på plass en web-portal-løsning for elektronisk innsending og behandling av søknader fra organisasjonene, og håper å ha dette på plass innen søknadsfristen for tilskuddsåret 2012. Arbeidet er blitt forsinket fordi finansiering og ansvars- og arbeidsfordeling må koordineres med Bufdir.

1.1 Fordelingsutvalgets sammensetning

Utvalget har i 2010 bestått av:

Leder: Ingrid Bergum – oppnevnt direkte av departementet
Nestleder: Lasse Birkeland – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Bodil Rake Lystrup – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Eirik Rostad Ness – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Eli Ulvestad – oppnevnt etter forslag fra LNU
Medlem: Inge Carlén – oppnevnt etter forslag fra LNU
Medlem: Bjarne Kristoffersen – oppnevnt etter forslag fra organisasjonene utenfor LNU
Varamedlem: Jon Christian Ottersen – vara til de direkte departementsoppnevnte
Varamedlem: Gunnhild Grande Stærk – vara til medlemmene oppnevnt etter forslag fra LNU
Varamedlem: Gisle Lunde – vara til medlemmet foreslått fra organisasjonene utenfor LNU

Leder, Ingrid Bergum, har mandatsperiode til 31.8.2013. De øvrige medlemmene og varamedlemmene i utvalget har mandatsperiode til 31.8.2012.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er sekretariat for Fordelingsutvalget. I 2010 har de ansatte med ansvaret for Fordelingsutvalgets sekretariat vært Carl F. Gjerdrum og Terje B. Grytten.

1.2 Fordelingsutvalgets møter

Fordelingsutvalget hadde til sammen 10 ordinære møter og 3 møter med departementet.

Fordelingsutvalget arrangerte det årlige informasjonsmøtet for organisasjonene i juni, og hadde som hovedtema endringer i forskriften. På møtet deltok nærmere 40 av organisasjonene som mottok driftsstøtte i 2010.

1.3 Antall saker som er behandlet

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nye saker	20	232	163	148	127	18	232	137	141
Inngående brev	143	340	225	232	213	82	385	273	302
Utgående brev	493	438	358	403	360	373	342	474	493

Korrespondanse på saker	282	308	303	275	245	136	237	238	280
--------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

2010 hadde et høyere antall nye saker og større korrespondanse enn 2009. Årsaken skyldes i stor grad et økende antall nye søkere til ordningene, med det ekstra antallet purringer det medfører, men også svært mye korrespondanse med organisasjonen SOS Rasisme.

1.4 Økonomiske rammer

Fordelingsutvalget disponerte kr. 88 796 000,- til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene. Det fordelte seg med kroner 85 296 000,- fra kap. 857 post 70 i statsbudsjettet til grunnstøtte til nasjonalt arbeid (inkludert en tilleggsbevilgning på kr. 296 000,-) og kroner 3 500 000,- fra kap. 857, post 79 i statsbudsjettet til grunnstøtte til internasjonalt arbeid.

Fordelingsutvalgets driftsbudsjett var for 2010 på kr. 850 000,-. Regnskapet for 2010 viser at utvalget har hatt utgifter på kr. 341 500,-. Budsjettet er således underskredet med kr. 508 500,-. Hovedårsaken til dette er at regninger til utføring av regnskapsgjennomgang av SOS Rasisme fra PricewaterhouseCoopers (PwC) ikke er blitt sendt inn før årsskiftet, samt at arbeidet er blitt utsatt p.g.a. klagesaker fra organisasjonen.

Det er ikke tatt med overheadkostnader for sekretariatet. I Bufdir er overheadkostnader per stilling fastsatt til kr. 190 000,-. Med to stillinger i Fordelingsutvalgets sekretariat, vil det utgjøre kr. 380 000,-. Disse kostnadene går over Bufdirs ordinære driftsbudsjett.

Regnskapsoversikt fra Bufdir vedr. driftsutgifter for utvalget:

Konto		Koststed	Prosjekt	Regnskap 2010
8582111	Honorarer	153	175030	186 675,-
8582181	Arbeidsgiveravgift	153	175030	26 321,-
8582121	Andre driftsutgifter	153	175030	128 504,-
	Sum			341 500,-

Utvalget antar at kostnadene vil øke i 2011, inkludert de utsatte utgiftene til PwCs gjennomgang av SOS Rasisme, og har vedtatt et budsjett på kr. 835 699,- (se vedlagte budsjett).

I budsjettet for 2010 ble det satt av en sum på kr. 30 000,- til utredning av elektroniske søknadsskjemaer. Dette arbeidet er i en viss grad overtatt av Bufdir, men i og med at Bufdir har valgt å ikke prioritere dette arbeidet i 2010 vil utvalget vil be departementet om en ekstrabevilgning på mellom 600 000,- - 800 000,- for å kunne igangsette arbeidet for denne tilskuddsordningen.

2. De ulike typer tilskudd

I det følgende redegjøres det for de tilskuddene som er fordelt.

2.1 Grunnstøtte til nasjonalt arbeid

2.1.1 Statistikk

Antall søkere i 2010 var 87. Antall søkere i 2009 var 78.

81 organisasjoner mottok nasjonalt driftstilskudd.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ordinært tilskudd § 13 (tidl. gr. 1 og 2)	45	45	47	50	49	55	56	56
Mindre organisasjoner § 14 (tidl. gr. 3)	9	9	7	7	7	7	11	11
Etableringstilskudd	13	10	12	14	16	7	8	13
Uttrapping	1	0	1	1	1	2	2	2
Avslag	3	2	4	2	5	4	1	6
Ant. søknader	71	66	69	74	78	75	78	87
Kr/poeng	-	-	-	-	-	-	26,42	23,33

Organisasjonene AIESEC Norge (AIESEC), Høyres Studenterforbund (HSF) og Tamil Youth Organization (TYO) fikk avslag på sine søknader om støtte i 2010 p.g.a. at de ikke tilfredsstilte kravet til antall tellende medlemmer. Avslagene ble ikke påklaget.

Organisasjonen Muslimske Studentsamfunn (MSS) fikk avslag på sin søknad om støtte i 2010 p.g.a. manglende dokumentasjon. Avslaget ble ikke påklaget.

Organisasjonen SongMission (SM) fikk avslag på sin søknad om støtte i 2010 p.g.a. at utvalget mente medlemsgrunnlaget var det samme som for organisasjonen Aktivitetsklubben i Den Kristelige Menighet (AK). Organisasjonen påklaget vedtak, men departementet opprettholdt utvalgets vedtak.

Organisasjonen SOS Rasisme (SOS R) fikk avslag på sin søknad om støtte i 2010 p.g.a. manglende innsyn i organisasjonens årsregnskap for grunnlagsåret 2008. Vedtaket er påklaget og per dato ikke ferdigbehandlet av departementet.

Nasjonalt driftstilskudd ble utbetalt i tre omganger.

I alt kroner 85 296 000,- ble utbetalt fra kapittel 857 post 70 i statsbudsjettet. Av dette ble kr. 0,- motregnet mot krav etter tidligere kontroller og andre saker som førte til tilbakeføring, og refordelt til organisasjonene.

2.1.2 Dispensasjoner fra forskriftens krav til antall tellende medlemmer og tellende lokallag

Fire organisasjoner fikk dispensasjon fra forskriftens § 17 fjerde strekpunkt, om kravet til antall tellende medlemmer. Dette gjaldt Norsk Forening for Ehlers Danlos syndrom (EDS), Landsrådet for Nyrepasienter og transplanterte (LNT), Norsk Tourette Forening (NTF) og Demokratisk Ungdomsunion i Øst-Kurdistan (Yekêtî Lawan).

2.2 Grunnstøtte til internasjonalt arbeid

Fordelingsutvalget utbetalte til sammen kroner 3 500 000,- til internasjonal grunnstøtte i tilskudsåret 2010.

Det var 33 søkere. Ingen søknader ble avslått eller avvist i 2010.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ant. søknader	33	31	29	28	30	31	31	33
Fikk tilskudd	33	31	29	28	30	31	31	33
Avslag	0	0	0	0	0	0	0	0
Kr/poeng	2200,-	1002,-	1 380,-	1 919,-	2 196,-	2 126,-	1 886,-	1398,-

Også i 2010 er manglende innsending av vedlegg og informasjon til søknadene et problem for internasjonalt tilskudd. Dette skjer på tross av at Fordelingsutvalget har lagt stor vekt på informasjon rundt hva som skal vedlegges søknaden. Beklageligvis fører dette til en mer omstendelig saksbehandling i utvalgets sekretariat. Det tar forholdsvis lang tid å purre opplysninger fra søkerne. Fordelingsutvalget ser et klart behov for å utvikle en elektronisk løsning for innsending av søknader, med innebygget begrensning av mulighet for innsendelse av ufullstendige søknader. Dette vil friggi ressurser som sekretariatet kan bruke på for eksempel tettere oppfølging, informasjon, nettarbeid og kontroll.

3. Kontroll

Fordelingsutvalget gjennomførte ordinær kontroll av 15 organisasjoner som mottok nasjonal grunnstøtte og 9 organisasjoner som mottok internasjonal grunnstøtte i 2010, i henhold til avsnitt 3.1 og 3.2 i utvalgets instruks. Utvalget gjennomførte forutgående kontroll av 20 av søkerne (altså kontroll av beregningsgrunnlaget før tilskuddet utbetales).

Utvalget henviser til kontrollrapporten for ytterligere detaljer.

Som nevnt i innledningen ble organisasjonen SOS Rasisme gjenstand for kontroll av utvalget sammen med LNU og IMDI. Saken er per 1. mars 2011 ikke avsluttet.

Utvidet kontroll

Fordelingsutvalget gjennomførte utvidet kontroll av organisasjonen SOS Rasismes lokallag.

4. Prinsippsaker

I følge utvalgets instruks skal Fordelingsutvalget gi en oversikt over prinsippsaker som er avklart med departementet.

Den nye forskriften av 29. november 2007, med endringer av 15. september 2009, fremgår sammen med departementets følgebrev til forskriften, høringsbrev av juli 2007 vedrørende nytt regelverk og NOU 2006:13 "Fritid med mening" som de viktigste forarbeidene vedrørende endringene i regelverket.

I tillegg har BLD og Fordelingsutvalget truffet vedtak i en del enkeltsaker og generelle saker som har prinsipiell karakter. Prinsippsaker som ble avgjort før forskriftsendringen i september 2009, og som ble påvirket av den, er ikke tatt med her.

4.1 Praksis for behandling av saker – fra referat av 1. tertialmøte mellom FUV og BLD

”Utvalget orienterte departementet om at de ønsker å endre praksis slik at utvalget i mindre grad enn før vil be om departementets tolkning i forkant av en saksvurdering. Utvalget vil i større grad fastsette praksis gjennom søknads- og klagebehandling, og orientere departementet i tertialmøtene om vedtak som fører til prinsippavklaringer. Deretter vil utvalget føre sakene i presedensarkivet og i årsrapporten til departementet. Dette vil føre til en ryddigere forvaltningspraksis.

Departementet er enig i denne vurderingen, og påpekte samtidig at vi har en mulighet til å omgjøre utvalgets vedtak i tråd med forvaltningsloven eller i forbindelse med eventuelle klagesaker hvis vi er uenige i deres tolkning.”

4.2 Om tellende medlemmer på sentrale kurs – forskriftens § 11 – fra utvalgets protokoll fra 1. møte 2010 – sak 3.1. Juvente

”Juvente ber utvalget ta stilling til om forskriftens krav om deltakere fra minst 5 lokallag er oppfylt når to av lagene ikke var aktive i grunnlagsåret.

Vedtak: (...)

Fordelingsutvalget har vurdert kurset ”NordWeekend” og hvor vidt dette kan godkjennes med deltakere fra inaktive lag. Dette må sees i sammenheng med forskriftens § 11 femte ledd hvor det heter at ”Deltakerne må ha bostedsadresse i 3 fylker eller være tilknyttet minst 5 lokallag”. Fordelingsutvalget mener at forskriften opererer med enten tellende eller ikke-tellende lokallag, i motsetning til medlemsbegrepet hvor det opereres med medlem og tellende medlem, jf. forskriftens §§ 6, 7 og 9. Dersom en organisasjon skal benytte seg av lokallagene for å oppfylle kravet i § 11 femte ledd, må derfor deltakerne komme fra tellende lokallag i grunnlagsåret. D.v.s. at minst fem av lokallagene deltakerne på de aktuelle kursene kommer fra må ha sendt inn årsmelding for grunnlagsåret og ellers oppfylle kravene i forskriftens § 9. Således godkjennes ikke kurset ”NordWeekend”. (...).”

4.3 Om bruk av samme medlemmer og lokallag i to organisasjoner – SongMission – fra BLDs avgjørelse i klagesak fra organisasjonen, brev til SongMission datert 29. oktober 2010

”SongMission har søkt om grunnstøtte (etableringstilskudd) til nasjonalt arbeid for 2010. Fordelingsutvalget har avslått søknaden med begrunnelse i at organisasjonen ikke tilfredsstillter forskriftens krav til lokallagsbasert virksomhet og viser til forskriftens § 9 og § 17 første ledd bokstav g). Fordelingsutvalget anser at lokallagsaktivitet i SongMission stammer fra den samme lokallagsaktiviteten som Aktivitetsklubben siden begge to organiserer aktivitet for barn og unge i Den Kristelige Menighet. Fordelingsutvalget påpeker videre at det er et prinsipp i forskriften om at aktivitet i form av lokallag kun skal gi uttelling en gang, og mener således at dette prinsippet brytes her.

SongMission sier selv at de har satset på å få etablert lokallag der Den Kristelige Menighet har vært etablert fordi det kan gi dem en god start. De ønsker også å understreke at aktivitetens karakter er av en helt annen karakter enn virksomheten i Aktivitetsklubben i Den Kristelige Menighet. SongMission har startet musikkopplæring, orkester, kor og generell musikkformidling i motsetning til Aktivitetsklubben i Den Kristelige Menighet som fokuserer på friluftsliv, hobby- og sportsaktiviteter. De mener derfor at de oppfyller alle krav til lokalbasert virksomhet som ikke kan knyttes til andre foreninger eller annen aktivitet.

Departementets vurdering:

Departementet har i denne saken vurdert på prinsipielt grunnlag hvorvidt det skal åpnes for at en (moder)organisasjon oppretter flere barne- og ungdomsorganisasjoner avhengig av hvilke aktivitet lokallagene ønsker å drive med, og om dette kan godtas som "lokallagsbasert virksomhet" etter forskriftens § 17 første ledd bokstav g). I tillegg har vi overveid hvilke konsekvenser dette får for tilskuddsordningen som helhet. Selv om det formelt sett ikke foregår en kollektiv innmelding av Aktivitetsklubbens medlemmer i SongMission, vil medlemsmassen i Aktivitetsklubben og SongMission der de eksisterer parallelt være relativt identisk. Slik departementet ser det, har lokallagene i SongMission sitt utspring i lokallag i Aktivitetsklubben. Departementet finner det problematisk fordi disse medlemmene da vil utløse dobbelt statsstøtte. Vi er således enige i Fordelingsutvalgets uttalelse om at dette vil skape "en uforholdmessig økonomisk fordel for organisasjonen". I tillegg vil det ramme alle organisasjonene i tilskuddsordningen økonomisk fordi tilskuddssummen skal deles på enda flere organisasjoner. Departementet slår derfor fast en menighet/organisasjon ikke skal kunne motta støtte for lokallag som springer ut av allerede eksisterende deler av organisasjonen. Det er denne tolkningen av "lokallagsbasert virksomhet" som ligger til grunn når departementet mener at SongMission strider i mot forskriftens §§ 9 og 17 første ledd bokstav g).

Departementet merker seg for øvrig at Fordelingsutvalget mener at det kan ha betydning for søknadsbehandlingen for 2011 at SongMission endret sine vedtekter på landsmøtet i 2010. De nye vedtektene stiller ikke lenger krav om at SongMissions medlemmer skal være medlem av Den Kristelige Menighet, men åpner opp for at alle barn og unge, som stiller seg bak organisasjonens formål, kan bli medlem.

Konklusjon:

På bakgrunn av det som er redegjort for ovenfor, stadfester departementet Fordelingsutvalgets vedtak av 22. februar 2010. Klagen tas således ikke til følge."

4.4 Om landsstyrets selvstendighet – fra BLDs avgjørelse i klagesak fra Frelsesarmeens barn og unge, brev til FAbU 28. juni 2010

"Fordelingsutvalget har vedtatt å ikke gi FAbU bonuspoeng for selvstendighet. Begrunnelsen er at organisasjonen ikke har et landsmøte som kan fatte endelige vedtak i alle saker. Utvalget bygger sin oppfatning på § 12.2 i FAbUs vedtekter hvor det står at " I tilfeller hvor samarbeidsutvalget har innvendinger av ideologiske eller organisatoriske årsaker, går vedtektsendringene tilbake til TUS/FAbU-styret for videre behandling."

FAbU fremholder i sin klage at de er mer selvstendige enn FUVs tolkning av deres vedtekter. De fremholder videre at "Det står ikke i vedtektene at Samarbeidsutvalget kan stoppe landsmøtevedtak slik Fordelingsutvalget legger til grunn. Derimot står det at vedtektsendringer som man har ideologiske eller organisatoriske innvendinger til, kan sendes tilbake til TUS/FAbU-styret for videre behandling. Altså har man en mulighet til å gi en anmodning om å tenke seg om en gang til." FAbU bestrider derfor vedtaket om at de ikke skal få bonuspoeng for selvstendighet i det de fremholder at Samarbeidsutvalget i teori eller praksis er overprøvingsinstans i forhold til landsmøtets suverenitet.

Departementets vurdering:

Det fremgår av organisasjonens vedtekter § 12.2 at i tilfeller hvor samarbeidsutvalget har innvendinger av ideologiske eller organisatoriske årsaker, går vedtektsendringene tilbake til TUS/FAbU-styret for videre behandling. Etter departementets oppfatning innebærer denne formuleringen at landsmøtet ikke formelt sett kan sies å være et suverent organ som har fullmakt til å fatte endelig vedtak i alle saker. Denne forståelsen må legges til grunn selv om samarbeidsutvalget i praksis så langt har valgt å respektere landsmøtets suverenitet."

Departementet er på denne bakgrunn enig i Fordelingsutvalgets vurdering av at FAbU-tinget (landsmøtet) ikke er et suverent organ i tråd med forskriftens § 5c). Departementet stadfester med dette Fordelingsutvalgets vedtak i klagesaken fra FAbU vedrørende bonuspoeng for selvstendighet. Klagen tas således ikke til følge.

4.5 Om definisjon av familiemedlemskap - fra BLDs avgjørelse i klagesak fra SOS Rasisme, brev til organisasjonen datert 24. juni 2010

”FUV uttaler i brevet av 22. februar at de gjennom kontrollen av SOS Rasismes beregningsgrunnlag fant flere "familiemedlemskap" hvor personene som ble meldt inn enten var 15 år og eldre eller var meldt inn av andre enn verge. FUV viser til forskriftens krav om at tellende medlemmer må ha meldt seg inn i organisasjonen individuelt og frivillig (§ 6). FUV viser også til at Stensrud-utvalget i NOU 1997:1 uttaler på s. 59 at "Det enkelte medlem skal ha meldt seg inn i organisasjonen individuelt og frivillig. Dette utelukker kollektive innmeldinger, der feks. en forening samlet foretar innmelding. For dem under 15 år må man forstå kravet om selv å ha meldt seg inn slik at innmelding ved verge er jevngodt." FUV viser videre til at daværende Barne- og familiedepartement i brev av 20. mars 1998 sluttet seg til Stensrud-utvalgets uttalelser på dette punkt.

SOS Rasisme anfører at FUVs definisjon av familiemedlemskap er i strid med de familiemedlemskapene som en finner i norsk organisasjonsliv. SOS Rasisme anfører videre at FUVs definisjon ikke er i samsvar med det regelverket som er rundt familiemedlemskap, og at familiemedlemskap som innebærer innmelding av familiemedlemmer over 15 år ikke vil være i strid med forskriften eller barneloven eller sedvane i dette landet. Organisasjonen anfører til sist at deres praksis rundt familiemedlemskap er godkjent av FUV allerede i 2001.

Departementet avgjør saken slik:

Begrepet "familiemedlemskap" er ikke benyttet i forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. Forskriften har i § 6 en definisjon av "tellende medlem", og det fremgår der at et tellende medlem må ha meldt seg inn i organisasjonen individuelt og frivillig. Som tidligere fremholdt av FUV, presiserte Stensrud-utvalget i NOU 1997:1 at for barn under 15 år må man forstå kravet om selv å ha meldt seg inn slik at innmelding ved verge er jevngodt. Uttalelsen er i overensstemmelse med barneloven § 32 der det slås fast at barn som er fylt 15 år selv avgjør spørsmål om å melde seg inn i eller ut av foreninger.

FUV uttaler om dette i brevet av 22. februar d.å.: "*I henhold til regelverk og forarbeid er det altså ikke anledning til å melde inn personer fra og med fylte 15 år. Det må de gjøre selv. Dette er også i tråd med prinsippet om organisasjonsfrihet i barneloven. Det er kun verge som har anledning til å melde inn personer under 15 år. Det er imidlertid ingenting i veien for at en person i familien kan betale kontingenten for hele familien. Det er dette som i forarbeidene i realiteten menes med familiemedlemskap.*"

Departementet støtter FUVs forståelse av dette spørsmålet. Departementet har da også tidligere uttalt seg i denne retning, bl.a. i brev til FUV av 20. mars 1998. I brevet fremholdes det også at ordninger med familiemedlemskap først og fremst må være å regne som en rabattordning. FUV videresendte dette brevet til alle organisasjonene den 24. august 1999, og brevet ligger også i FUV sitt presedensarkiv på nett. Innholdet bør således være kjent av organisasjonene.

Når det gjelder SOS Rasismes anførsel om at organisasjonens praksis rundt familiemedlemskap er godkjent av FUV, vil departementet vise til FUVs brev av 22. april 2010 der det uttales:

"(..) selv om SOS Rasisme har vært i kontroll flere ganger, og også flere ganger har rettet seg etter pålegg fra FUV, har utvalget ikke tidligere avdekket praksisen med at for eksempel søsken melder inn familiemedlemmer. Det betyr imidlertid ikke at denne praksisen er godkjent av utvalget. Dersom en organisasjon fører opp et tellende medlem i sin søknad som ikke eksisterer, ikke har betalt kontingent eller er over 25 år, og utvalget ikke oppdager dette i sin stikkprøvekontroll, betyr ikke det heller at medlemmet er godkjent. Det betyr bare at utvalget ikke avdekker det i kontrollen. Utvalget gjennomfører sine kontroller etter beste evne, og vil noen ganger kunne overse feil og avvik i organisasjonenes beregningsgrunnlag. Dette ligger i en stikkprøvekontrolls natur."

Departementet slutter seg til den gjengitte uttalelse, og vil i likhet med FUV påpeke at denne tilskuddsordningen er basert på tillitsforhold mellom tilskuddsmyndighetene og organisasjonene, jf forskriften § 4.

FUV har ikke avdekket at andre organisasjoner har hatt en tilsvarende praksis som SOS Rasisme. FUV vil likevel fremover ha fokus på familiemedlemskap ved kontroll og informasjonsmøter og informasjonsskriv til organisasjonene. Departementet mener dette en riktig vurdering sett i lys av klagen fra SOS Rasisme. Departementet legger til grunn at FUV, på samme måte som i vedtaket i denne saken, vil påtale det dersom utvalget finner at andre organisasjoner har en praksis som ikke er i overensstemmelse med regelverket. Departementet kan ikke se at SOS Rasisme forskjellsbehandles ved vedtak i denne saken.

På bakgrunn av det som er redegjort for ovenfor, stadfester departementet FUVs vedtak av 22. februar 2010. Klagen tas således ikke til følge."

4.6 Om tidspunkt for registrering av medlemmer - fra BLDs avgjørelse i klagesak fra SOS Rasisme, brev til organisasjonen datert 29. juni 2010

"I brevet til SOS Rasisme den 22. februar uttaler FUV:

"SOS Rasisme har en praksis hvor medlemmer som verves lokalt ikke regnes som innmeldt før verveskjemaet er kommet sentralleddet i hende. Utvalget mener at denne praksisen er i strid med regelverket, og at SOS Rasisme må legge om sitt system slik at medlemmene regnes som innmeldt i det øyeblikket de har skrevet under på et verveskjema. Dette innebærer at medlemmet både må undertegne og selv påføre dato på verveskjemaet. Denne endringen må gjøres fra og med grunnlagsåret 2010."

SOS Rasisme anfører i sin klage bl.a. at FUV beskriver organisasjonens praksis feil. De anfører videre at de ikke noen steder i regelverket finner åpning for at forskriften skal tolkes slik FUV gjør.

I sitt brev av 22. april viser FUV til at det i Forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner § 8 andre ledd uttales: "Kontingent kan ikke være betalt tidligere enn et halvår før grunnlagsåret, og skal betales for ett år av gangen. Ved nyinnmelding i siste halvår, kan likevel kontingent for innmeldingsåret og første hele medlemsår betales samtidig" FUV mener at de av denne grunn må kunne se når medlemmet er innmeldt og kontingenten er betalt. I det øyeblikket kontingenten er betalt til en lokal verver i SOS Rasisme, må de regnes som tellende medlemmer etter forskriften. Ved å påføre dato på verveskjemaet kan FUV og organisasjonen sikre at medlemmer som har betalt sin kontingent før 1. juli ikke også blir satt opp som medlem det påfølgende året.

Departementets vurdering:

Forskriften stiller i § 6 tre krav til tellende medlemskap: For det første skal personen være under 26 år pr 31. desember i grunnlagsåret. For det andre skal vedkommende være individuelt og frivillig

innmeldt i organisasjonen, og for det tredje skal vedkommende ha betalt årskontingent for grunnlagsåret. Det å betale årskontingenten innebærer at et medlem aktivt bekrefter sitt medlemskap.

I § 8 gis det nærmere regler om årskontingenten. Det fremkommer her bl.a. at årskontingent er et beløp som betales for inntil ett kalenderårs medlemskap i en organisasjon. Kontingent kan ikke være betalt tidligere enn et halvår før grunnlagsåret, og skal betales for ett år av gangen. Bakgrunnen for dette er at medlemmet skal tvinges til å vurdere sitt fortsatte medlemskap en gang i året, jf Stensrud-utvalgets uttalelser i NOU 1997:1 s. 60. Man har altså ønsket å utelukke flerårs-kontingenter. Herfra er det imidlertid gjort ett unntak i § 8 annet ledd: "Ved nyinnmelding i siste halvår, kan likevel kontingent for innmeldingsåret og første hele medlemsår betales samtidig."

Spesifiseringen i § 8 innebærer at datoen for innbetaling er avgjørende for når et medlem skal kunne regnes som tellende. Det må derfor kunne kreves at det finnes klar dokumentasjon på når medlemmet er innmeldt og kontingenten betalt. Departementet er derfor enig i FUVs uttalelse om at medlemmet ved kontant innbetaling både må undertegne og selv påføre dato på verveskjemaet eller lignende dokumentasjon.

Departementet stadfester med dette Fordelingsutvalgets vedtak av 22. februar 2010. Klagen tas således ikke til følge."

4.7 Om prosessledende beslutninger – fra BLDs avgjørelse i klagesak fra SOS Rasisme, brev til organisasjonen datert 15. november 2010

SOS Rasisme fremsatte en klage 20. august 2010 over Fordelingsutvalgets avgjørelse om å benytte PricewaterhouseCoopers (PWC) til gjennomgang av SOS Rasismes regnskap. Avgjørelsen må i følge SOS Rasisme betraktes som et enkeltvedtak. Dette ble blant annet begrunnet med at avgjørelsen ville kunne ha betydning for de rettigheter og plikter SOS Rasisme har som stønads-mottager.

Fordelingsutvalget fattet vedtak om å avvise klagen med den begrunnelse at vilkårene for å ta klagen til behandling ikke var til stede, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje punktum. Utvalget mener at beslutningen om å benytte PWC som representant i regnskapsgjennomgangen av SOS Rasisme ikke er et enkeltvedtak, men en del av saksbehandlingen og kontrollen av organisasjonen.

Departementet avgjør saken slik:

Det følger av forvaltningsloven § 2 bokstav b, jf. bokstav a at et enkeltvedtak er en avgjørelse som er bestemmende for rettigheter og plikter til en eller flere bestemte personer. Avgjørelsen må treffes under utøving av offentlig myndighet. Enkeltvedtak kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Er ikke avgjørelsen et enkeltvedtak, kan underinstansen avvise saken med den begrunnelse at vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje punktum.

I denne saken er problemstillingen om Fordelingsutvalgets avgjørelse om å benytte PWC til å gjennomgå regnskapene til SOS Rasisme er å betrakte som et enkeltvedtak.

Fordelingsutvalget skal sørge for nødvendig kontroll med organisasjoner som mottar tilskudd, jf. forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner § 37. Formålet med denne kontrollen er å undersøke om organisasjonen tilfredsstillende vilkårene for tilskudd og at tallene for vurderingen av tilskuddets størrelse er riktig. Det følger av forskriftens § 37 femte ledd at Fordelingsutvalget kan benytte en representant, for eksempel revisor, til å utføre kontrollen.

I forarbeidene til forvaltningsloven uttales det at avgjørelser som er enkeltvedtak må avgrensnes mot de forskjellige prosessledende beslutninger som myndighetene treffer under sakens gang, se Ot.prp. nr. 38 (1964-1965). Videre uttales det i Innst. 0. nr. II (1966-1967) at vedtak defineres som avgjørelser som direkte får betydning for borgernes rettsstilling. Faktiske handlinger og prosessledende avgjørelser faller således utenfor.

I Woxholt, Forvaltningsloven med kommentarer fra 2006 side 63 uttales at "avgjørelser som gjelder prosessuelle rettigheter og plikter faller utenfor lovens rettighets- og pliktbegrep. Formelt kan dette begrunnes med at prosessledende beslutninger ikke er bestemmende for privates rettigheter og plikter."

Avgjørelser som bare gjelder et ledd i behandlingen av en sak, anses ikke som et enkeltvedtak i saken etter forvaltningsloven. Avgjørelsen om å benytte PWC til å utføre kontrollen er en avgjørelse som er ledd i en sak om tildeling av tilskudd. Avgjørelsen om å benytte PWC til å utføre kontrollen er på denne bakgrunn å anse som en prosessledende avgjørelse, og ikke et enkeltvedtak. Departementet opprettholder på denne bakgrunn Fordelingsutvalgets vedtak om å avvise SOS Rasismes klage.

4.8 Om bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon i styret – fra BLDs avgjørelse i klagesak fra 4H Norge, brev til organisasjonen datert 29. november 2010

4H Norge fikk bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon i styret i den ordinære søknadsbehandlingen. En gjennomgang av listen over styremedlemmer per 31.12.08 i forbindelse med kontrollen viste imidlertid at organisasjonen hadde syv faste styremedlemmer mot de fem de hadde oppført på søknadsskjemaet. I tillegg til de valgte, faste styremedlemmene har organisasjonen også to representanter oppnevnt av henholdsvis Landbruks- og matdepartementet og Naturviterne og Stafos foreninger i 4H Norge. Begge de to representantene var over 27 år. Fra før av var tre av fem under 27 år. Organisasjonen hadde dermed ikke flere enn 50 % styremedlemmer under 27 og tilfredsstilte ikke kravet til bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon i styret.

4H Norge sier i sin klage at "4H Norges valgkomité jobbet våren 2008 veldig hardt for at full ungdomsrepresentasjon skulle oppnås i styret. Vi hadde også en dialog med Fordelingsutvalget om denne problemstillingen. Vi mener at vi fikk følgende informasjon: kun personer valgt av årsmøtet i 4H Norge skal legges til grunn for beregningen av bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon. Årsmøtet, som la dette til grunn, valgte to personer over 26 år i styret, og tre personer under 26 år. 4H Norge har i tillegg to oppnevnte representanter i styret, en ansatterepresentant og en person oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet. Disse møter med fulle rettigheter (ansatterepresentanten dog ikke i saker som lønnsforhandlinger og forhold som angår ansatte), men årsmøtet har ingen påvirkning på alder på disse personene. De er derfor eldre enn 27 år.

Departementets vurdering:

Fordelingsutvalget viser til at formuleringene vedrørende § 16 tredje ledd bokstav b) er noe forskjellig i forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og hvordan kravet er omtalt i ulike dokumenter. Det følger av forskriften § 16 tredje ledd b) at en organisasjon kan motta bonuspoeng dersom mer enn 50 % av medlemmene i sentralstyret er under 27 år per 31. desember i grunnlagsåret. For å få bonuspoeng etter dette kriteriet må de medlemmene i sentralstyret som er under 27 år per 31. desember i grunnlagsåret ha vært tellende medlem da de ble valgt inn i sentralstyret. I følgebrevet til forskriften heter det at "Forskriften sier videre at ingen styremedlemmer kan være eldre enn 27 år per 31. desember i grunnlagsåret dersom de skal regnes med i prosentandelen tellende medlemmer i sentralstyret". Departementet er kjent med at

formuleringen i følgebrevet ikke er i samsvar med forskriften. Dette har vi påpekt i brev av 20.12.2007 til Fordelingsutvalget. Departementet legger forøvrig til grunn at forskriftsteksten er så klar at det ikke bør være usikkerhet hva gjelder kravet til alder i denne bestemmelsen. At det er gjengitt feil alderskrav i følgebrevet, har heller ikke betydning i den foreliggende sak.

4H Norge oppgir i klagen at de har feiltolket reglene, og at denne feiltolkningen skyldes informasjon organisasjonen har fått fra Fordelingsutvalget. I følge 4H Norge har Fordelingsutvalget uttalt at "kun personer valgt av årsmøtet i 4H Norge skal legges til grunn for beregningen av bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon". I forskriften § 5 d) er sentralstyre definert som "det organet som er valgt av landsmøtet og er organisasjonens øverste styre mellom landsmøter og evt representative landsstyremøter". Det er altså et klart krav i forskriften at sentralstyret skal være valgt av landsmøtet, og den informasjonen organisasjonen har fått av Fordelingsutvalget synes således korrekt.

Videre vil departementet fremholde at det avgjørende i denne saken er hvorvidt de faste styremedlemmene har fulle rettigheter, da dette direkte påvirker beslutningene som tas i organisasjonene. Departementet finner det derfor riktig at alle syv, faste styremedlemmer regnes med når skal regne ut bonus for ungdomspoeng.

4H Norge påpeker også i sin klage at 1. vara for perioden 2008 — 2010 møter fast, har full talerett i styremøtene og er under 26 år. Departementet mener at dette ikke er av betydning da varamedlemmet ikke har stemmerett. Det er for øvrig også presisert i høringsbrevet til forskriften at kriteriet gjelder for faste medlemmer i styret, eksklusive varamedlemmer.

Konklusjon

På bakgrunn av det som er redegjort for ovenfor, stadfester departementet Fordelingsutvalgets vedtak av 20. mai 2010. Klagen tas således ikke til følge.”

4.9 Om bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon i styret – fra BLDs avgjørelse i klagesak fra Kristen Idrettskontakt (KRIK), brev til organisasjonen datert 25. juni 2010

”Fra og med 2010 skal det gis bonuspoeng for andel tellende medlemmer i sentralstyret jf. § 16 tredje ledd b). Ved FUVs behandling av søknaden fikk imidlertid ikke KRIK godskrevet noen bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon i styret. Kravet i forskriften er at mer enn 50 % av styrets medlemmer skal være under 27 år pr 31. desember i grunnlagsåret. KRIK hadde nøyaktig 50 %.

KRIK er ikke uenig i grunnlagstallene, men påklagde likevel vedtaket fordi de mener at prosessen og informasjonen rundt den nye forskriften (av 29. november 2007) har vært preget av upresise og inkonsekvente formuleringer når det gjelder % -satsen og bruk av formuleringer som "mer enn", "minimum", "til og med", "under" etc. Dette har ført til en misforståelse av reglens innhold, og KRIK ber derfor om likevel å få bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon.

Departementets vurdering:

Som Fordelingsutvalget skriver i sitt vedtak så er det departementet som er ansvarlig for og som sender ut høringsbrev, følgebrev og forskrifter. Fordelingsutvalget skal kun forholde seg til forskriften som foreligger. Etter departementets mening har Fordelingsutvalget gjort rett vurdering hva gjelder tolkningen av forskriftens § 16 tredje ledd bokstav b).

Departementet vil påpeke at en naturlig konsekvens av en høringsprosess, er at den endelige forskriften blir noe forskjellig fra det utkastet som blir sendt ut på høring. Departementet mener således at det er organisasjonens eget ansvar å forholde seg til det som står i den endelige forskriften, og ikke høringsutkastet. Utmålingskriteriet i forskriften § 16 tredje ledd b) har også vært del av en

overgangsordning, og har først trådt i kraft fra og med tilskuddsåret 2010, jf. forskriften § 42. Dette har gitt organisasjonene to år til å oppfylle kravene dersom de ønsket det. Departementet mener for øvrig at det er gitt god informasjon om bonusordningen, blant annet på Fordelingsutvalgets to informasjonsmøter i 2007 og 2009.

Forskriften åpner heller ikke for å gi dispensasjon til organisasjoner som har misforstått kravene til bonuspoeng.

Departementet stadfester på bakgrunn av dette Fordelingsutvalgets vedtak i saken. Klagen tas således ikke til følge.”

4.10 Om unntak fra minstekravet til 100 tellende medlemmer i forskriftens § 14 første ledd, jf. forskriftens § 14 annet ledd — fra utvalgets protokoll fra 8. møte 2010 – sak 3.1 Landsforeningen for nyrepasienter og transplanterte (LNT)

”LNT har sendt en søknad om dispensasjon fra kravet om 100 tellende medlemmer i forskriftens § 14 første ledd a). I brevet skriver de at:

”LNTBU har fra 2006 mottatt etableringstilskudd for igjen å få opp barne- og ungdomsarbeidet i LNT - Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte.

I denne perioden er det lagt ned et betydelig arbeid for å få dette til. LNT har ansatt en person i 50 % stilling som i hovedsak skal arbeide med saker knyttet til arbeidet i LNTBU, og en har fått knyttet flere aktive ungdommer til ungdomsgruppen.

(...)

LNT når pr. i dag ikke opp til kravet om 100 medlemmer under 26 år, og dette er et tall vi i alle år har hatt problemer med å nå. Forrige gang LNT var inne i tilskuddsordningen passerte vi så vidt 100 medlemmer, men det varte bare en kort periode.

Hovedårsaken til det lave medlemstallet ligger nok i at rekrutteringsgrunnlaget til denne gruppen ikke er stort. Ved å se på statistikken fra Norsk Nefrologiregister for 2009, finner en at antall nye, registrerte nyresyke i 2009 fra 0-24 år er 22, hvorav 14 er over 15 år. I 2008 var tallet 16 hvorav 10 var over 15 år.

Med bakgrunn i dette er det rimelig å anta at LNT også i framtiden vil ha problemer med å nå opp i 100 medlemmer under 26 år, men for de som ønsker å være med vil tilbudet være ekstra viktig. I og med at de er få, og bor spredt utover hele landet, vil det være få andre muligheter enn gjennom LNTBU å treffe andre i samme situasjon som en selv.

LNT søker derfor om dispensasjon fra det gjeldende krav om 100 medlemmer under 26 år, slik at vi får muligheten til å fortsette det vellykkede arbeid en nå har fått startet opp for denne gruppen av våre medlemmer.”

Vedtak: Landsforeningen for nyrepasienter og transplanterte (LNT) gis tilskudd etter forskriftens § 14 for tilskuddsåret 2011.

LNT tilfredsstiller ikke kravet til antallet tellende medlemmer etter forskriftens § 14 første ledd a), men utvalget gir unntak fra kravet i tråd med forskriftens § 14 andre ledd, da det regnes som sannsynlig at organisasjonen aldri vil få minst 100 tellende

medlemmer. Utvalget vil vurdere hver søknad i årene fremover på selvstendig grunnlag, men LNT trenger ikke å søke om unntak hvert år.”

Vedlegg:

- 1) Rapport grunnstøtte til nasjonalt arbeid
- 2) Rapport grunnstøtte til internasjonalt arbeid
- 3) Nasjonal grunnstøtte fordelt på hver gruppe - graf
- 4) Nasjonal grunnstøtte fordelt pr organisasjon i hver gruppe – graf
- 5) Medlemsutvikling i alle organisasjonene – graf
- 6) Antall tellende medlemmer per gruppe – graf
- 7) Poengandel tellende medlemmer, tellende lokallag, kurs og bonuspoeng
- 8) Poengandel – prosent av total per poengtype - graf
- 9) Utvikling i tilskudd til fordeling nasjonalt og internasjonalt 1998 - 2010
- 10) Budsjett for 2011